

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 29. novembri 2011. a määruse nr 90 „Taimekaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded¹” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Sisukokkuvõte

Maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 29. novembri 2011. a määruse nr 90 „Taimekaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded¹” muutmise” eelnõu on välja töötatud taimekaitseseaduse § 78 lõike 9 alusel.

Määruse eelnõu väljatöötamine on tingitud vajadusest selgemalt määrata nõuded taimekaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha nõuded ning muud hoolsa käitumise seotud kohustused. Eelnõuga täpsustatakse nõudeid, mille järgimine on olulise tähtsusega taimekaitsetöö tegija ohutuse tagamiseks. Näiteks kehtestatakse nõue, et isikukaitsevahendeid tuleb puhastada iga kord pärast taimekaitsevahendi kasutamist, mitte üksnes taimekaitsetööde lõpetamise korral taimede vegetatsiooniperioodi lõpus, ning taimekaitsevahendiga kokkupuutunud riided tuleb pesta iga kord pärast taimekaitsetöö lõpetamist.

Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu on ette valmistanud Põllumajandusministeeriumi taimetervise osakonna taimekaitse büroo juhataja Evelin Hillep (625 6502, evelin.hillep@agri.ee) ning taimekaitse büroo peaspetsialist Madis Võikar (625 6286, madis.voikar@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi eelnõule tegi õigusosakonna peaspetsialist Raili Sillart (625 6229; raili.sillart@agri.ee) ja eelnõu toimetas keeleliselt sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (tel 625 6165; leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 1 punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks § 1 lõige 3, et vältida taimekaitsevahendi hoidmise nõude topeltreguleerimist. Taimekaitseseaduse § 78 lõikes 5 sätestatakse, et taimekaitsevahendit hoitakse selleks sobivas ruumis, taimekaitsevahendi väikese koguse puhul ka selleks ettenähtud konteineris või kapis, mis on lukustatud ja millel on mürgise aine puhul kasutatav hoiatusmärk. Taimekaitsevahendit hoitakse eraldi toidust, ravimitest ja söödast, et vältida nende saastumist taimekaitsevahendiga.

Eelnõu § 1 punktiga 2 sõnastatakse ümber määruse § 1 lõige 5, mis käsitleb hoiuruumis hoitavaid esemeid, eemärgiga vältida taimekaitsevahendite ja esmaabivahendite hoidmist ühes ja samas ruumis. Sarnaselt isikukaitsevahenditele võivad ka esmaabivahendid saastuda taimekaitsevahendite pakendite avamise tõttu hoiuruumis leviva taimekaitsevahendi lõhnaga. Esmaabivahendite hoidmine on täpsemalt reguleeritud töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 9, mille kohaselt tuleb esmaabivahendeid hoida nõuetekohaselt märgistatud ja kergesti juurdepääsetavas kohas.

Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse määruse § 2 lõiget 2, et viia see kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 (ingl Classification, Labelling and Packaging Regulation, edaspidi *CLP-määrus*), mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ

ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006. CLP-määrus asendab ohtlike ainete direktiivist 67/548/EMÜ tuntud riski- ja ohutuslaused ning ohusümbolid nendega, mis vastavad ÜRO kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise üldise ühtlustatud süsteemi (GHSi) ohu- ja hoiatuslausetele ning ohupiktogrammidele. Alates 1. detsembrist 2010 kuni 1. juunini 2015 klassifitseeritakse aineid nii CLP-määruse, kui ka sotsiaalministri 3. detsembri 2004. a määruse nr 122 „Ohtlike kemikaalide identifitseerimise, klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise nõuded ning kord” kohaselt, kusjuures neid märgistatakse ja pakendatakse üksnes CLP-määruse kohaselt. Valmistisi, sealhulgas taimekaitsevahendeid, klassifitseeritakse, märgistatakse ja pakendatakse sotsiaalministri määruse kohaselt kuni 30. juunini 2015. aastal ning alates 1. juunist 2015. aastal CLP-määruse kohaselt. Valmistised (taimekaitsevahendeid), mis on turul enne 1. juunit 2015, tuleb CLP-määruse kohaselt uuesti märgistada ja pakendada alates 1. juunist 2017. a. CLP-määruse piktogrammide, ohu- ja hoiatuslaused on kättesaadavad Terviseameti veebilehel.¹

Hingamisteid tuleb taimekaitsetöö tegemisel kaitsta lähtuvalt taimekaitsevahendi pakendi märgistusel toodud standardlausest. Nimetatud standardlaused on sätestatud komisjoni määruse (EL) nr 547/2011 II lisas (inimeste, loomade või keskkonnaga seotud konkreetsetele ohtudele viitavaid standardlaused) või III lisas (standardlaused inimeste, loomade või keskkonna kaitse ohutusabinõude kohta).

Eelnõu § 1 punktiga 4 täiendatakse määruse § 2 lõiget 3, milles nähakse ette isikukaitsevahendite puhastamise nõue taimekaitsevahendi igakordse kasutamise järel, et vältida praktikas levinud tõlgendamist – puhastada isikukaitsevahendeid üksnes taime kasvuajaperioodi lõpus, kui taimekaitsetööd on lõpetatud. Isikukaitsevahendit tuleb puhastada iga kord pärast taimekaitsevahendi kasutamist, hoolimata asjaolust, kas sama isikukaitsevahendit kasutab mitu töötajat või kasutatakse seda isiklikult. Isikukaitsevahend tähendab inimese seljas, peas, jalas või käes kantavat või hoitavat vahendit, mis on konstrueeritud ja valmistatud inimese kaitsmiseks tema elu ja tervist ohustava teguri eest.

Eelnõu § 1 punktiga 5 täiendatakse määruse § 3 lõiget 2, eesmärgiga sätestada täpsustav nõue taimekaitsevahendiga kokkupuutunud riiete hooldamiseks. Nii nagu isikukaitsevahendeid, tuleb ka taimekaitsevahendiga kokkupuutunud riideid pesta pärast igakordset kasutamist. Segaduse vältimiseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 7 lõikes 4 nimetatud terminiga *saastumine*, sätestatakse määruuses termini *saastunud* asemel taimekaitsevahendiga *kokkupuutunud* riided, mida tuleb pesta iga kord pärast kasutamist.

Eelnõu § 1 punktiga 6 ajakohastatakse määruse normitehnilist märkust.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul on puutumus Euroopa Liidu õigusega. Eelnõu on seotud muu hulgas ka taimekaitsevahendite seaduse § 79³ lõike 3 alusel 28. veebruaril 2013. a kinnitatud põllumajandusministri käskkirjaga nr 57 „Taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava aastateks 2013–2017 ja selle rakendusplaani kinnitamine”, millega on osaliselt harmoniseeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/128/EÜ, 21. oktoober 2009, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise

¹ Kemikaaliohutuse info. – Arvutivõrgus: <http://www.terviseamet.ee/kemikaaliohutus/klassifitseerimine-maergistamine-ja-pakendamine/lisainfo.html> (23.02.2015)

saavutamiseks. Eelnimetatud tegevuskava üldeesmärk on vähendada taimekaitsevahendi kasutamisest tulenevat ohtu ja mõju ning näha ette asjakohased abinõud.

4. Määruse mõjud

Määrusel puudub oluline sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju. Samuti puudub oluline mõju majandusele, riigi julgeolekule ja välissuhetele, regionaalarengule ning kohaliku omavalitsuse korraldusele. Samas on tegemist üksnes kehtivaid õigusnorme ajakohastavate ja täpsustavate muudatusega. Muudatuse sihtgrupiks on taimekaitsevahendi kasutajad. Isikukaitsevahendite puhastamisega ja taimekaitsevahendiga kokkupuutunud riiete pesemisega seotud muudatused toovad taimekaitsevahendite kasutajale kaasa suurema hoolsuskohustuse.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarvest tulusid. Samuti ei põhjusta määrusest tulenevate nõuete rakendamine lisakulusid taimekaitsevahendite professionaalsetele kasutajatele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu ministriumidele. Eelnõuga kaasnevad muudatused ei ole sellised, mille puhul võiks eeldada avaliku konsultatsiooni vajalikkust.

Eelnõu on esitatud elektronposti teel arvamuse avaldamiseks Põllumajandusametile. Eelnõuga kavandatud määruse muudatusi on arutatud põllumajandusministeeriumis 4. märtsil 2015. a toimunud mesinduse ümarlause taimekaitse töörühma kohtumisel Põllumajandusministeeriumi, Põllumajandusameti ja Eesti Taimekasvatuse Instituudi ning Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja, Eesti Mesinike Liidu ja Eesti Mesinduse Koostöökogu esindajatega.

Siseministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta. Kuna teised ministriumid ei ole Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement” § 7 lõike 4 kohaselt ettenähtud tähtaja jooksul eelnõu kooskõlastanud ega jätnud seda põhjendatult kooskõlastamata, loetakse eelnõu kooskõlastatuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot
Kantsler